

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 135 / 2020

Il-Pulizija

Vs

Francis Schembri

Omissis

Illum 20 ta' Novembru, 2020

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Francis Schembri detentur tal-karta tal-identità numru 16861G, li flimkien ma' Omissis gie akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fis-26 ta' April 2018 u fil-granet ta' qabel gewwa l-istabbiliment bl-isem Neptune Restaurant and Lounge li jinsab gewwa Triq il-Port, Marsalforn, Zebbug, Ghawdex, li:

1. Minghajr ma kellhom licenzja, mexxew xi attivită turistica jew ippermettew li xi attivită turistica titmexxa minn jew fil-proprjetà li tagħha huma sid jew kopoprjetarju jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxew dik l-attivită li kieku kellhom licenzja valida;
2. Meta kellhom licenzja, naqsu li jharsu xi wahda mid-dispozizzjonijiet ta' dan l-Att jew xi kundizzjoni, restrizzjoni, jew limitazzjoni ohra li għaliha tkun suggetta l-licenzja;
3. U aktar bhala persuna jew persuni li f'isimhom għandhom il-licenzja tal-hanut bl-isem Neptunes Restaurant and Lounge li jinsab fi Triq il-Port, Marsalforn, Zebbug, Ghawdex, ippermettew lil Lorraine Spiteri Singh u Amandeep Singh jagħmluha ta' sostitut tagħhom mingħajr licenzja mill-Artiklu 21 L.S.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' nhar 1-24 ta' Lulju 2020, fejn il-Qorti, filwaqt li lliberat lill-imputat Francis Schembri mit-tieni (2) u mit-tielet (3) imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu stante illi dawn ma jirrizultawx, wara li rat l-Artikolu 43 (1) (a) tal-Kapitolu 409 tal-Ligijiet ta' Malta, sabitu hati tal-ewwel (1) imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu u kkundannatu multa ta' elf, mijja u erbgha u sittin ewro u disgha u sittin centezmu (€1164.69).

In oltre, il-Qorti, filwaqt li lliberat lill-imputat Omissis mill-ewwel (1) u mit-tielet (3) imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu stante illi dawn ma jirrizultawx, wara li rat l-Artikolu 43 (1) (b) tal-Kapitolu 409 tal-Ligijiet ta' Malta, sabitu hati tat-tieni (2) imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu u kkundannatu multa ta' elf, mijja u erbgha u sittin ewro u disgha u sittin centezmu (€1164.69).

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Francis Schembri, ipprezentat fir-Registru ta' din l-Onorabbi Qorti nhar 1-10 ta' Awwissu 2020, fejn talab lil din l-Onorabbi Qorti jogħġobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata fl-ismijiet premessi tal-24 ta' Lulju 2020 in kwantu l-appellant instab ġati tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu u tillibera minn kull imputazzjoni u htija, u alternattivament u fl-eventwalità illi l-Qorti ssib htija, tirriformaha kwantu għall-piena.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant.

Rat l-atti kollha tal-kaz.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Francis Schembri huma s-segwenti u cioè:-

L-Ewwel Qorti għamlet apprezzament hażin tal-fatti u tal-ligi meta ingustament sabet li l-esponenti ġati tal-ewwel imputazzjoni:

Illi hekk kif irriżulta mill-atti esebiti mill-esponenti u ħuh George Schembri gew spussessati mill-istabbiliment de quo u gew imwaqqfa milli jaċċedu ġewwa fih.

Illi bħala stat ta' fatt fid-dati tal-akkuża u čioè **f'April 2018 u fil-ġranet ta' qabel l-esponenti** ma kellu ebda kontroll fuq l-istabbiliment u dan l-istabbiliment kien qed jiġi gestit biss mill-koppja Singh kontra r-rieda tiegħu u ad esklużjoni tiegħu. Għja la darba l-istabbiliment kien qed jiġi gestit kontra l-kunsens u rieda tiegħu u huwa ma

kien bl-ebda mod parteċipi għall-ġestjoni tal-attività turistika, l-esponenti ma għandux jinstab ġati tal-ewwel imputazzjoni u dan peress li **f'dawn id-dati** huwa ma kellu **ebda kontroll** fuq l-attività turistika.

Lanqas ma huwa korrett il-Perit Legali meta kkonkluda li l-ewwel darba li l-esponenti u ġuhu hadu passi sabiex iwaqqfu l-illegalitajiet maħluqa mill-koppja Singh kien f'April 2018. F'April 2018 sar Mandat ta' Inibizzjoni liema mandat kien ancillari għall-kawża li kienet digħi għiet intavolata s-sena ta' qabel, senjatament f'Diċembru tal-2017. Tant hu hekk li inter alia dan il-Mandat ġie miċħud minħabba li ġja kien hemm din il-kawża għaddejja li kienet tirrigwarda l-istess materja tal-Mandat.

Illi fil-kawża istitwita f'Diċembru 2017 il-Qorti intalbet tiżgombra lill-koppja Singh minn gewwa l-istabbiliment li kienu qed jiġġestixxu illegalment ad eskużjoni tal-esponenti.

Apparti dawn il-proċeduri čivili l-esponenti saħansitra irrikorra għand il-Pulizija għall-intervent tagħihom billi flimkien ma' ġuhu ressqu kwerela fejn fiha iddenunzjaw lill-koppja Singh.

Dan l-istat ta' fatt ikompli jitfa' dawl li kuntrarjament għal dak li kkonkluda l-Perit Legali, l-esponenti kien qed jipprova jagħmel minn kollox sabiex iwaqqaf l-abbuż mahluq mill-konjugi Singh.

Illi mhuwiex ekwu u ġust li l-esponenti jiġi ppenallizzat minħabba li terzi persuni ġadu l-ligi f'idejhom u kkapparraw post li tiegħu huwa kien licenzjat. Ta' dan l-abbuż għandhom iwieġbu biss il-konjugi Singh.

Illi lanqas ma huwa ġust illi wara li kien l-esponenti stess li rrifikorra għand il-Pulizija Eżekuttiva għall-ġħajnuna u intervient tagħihom huwa qed jiġi kkastigat għal reat li wettaq ġaddieħor.

Semghet lil-partijiet jittrattaw i-kaz u dan fl-ahhar seduta qabel ma din il-kawza giet differita għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi in breve, il-fatti kienu s-segwenti:

1. Illi rrizulta li l-appellant Francis Schembri kien intavola diversi proceduri fil-Qrati kontra Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh u dan fosthom sabiex jigu zgumbrati mir-restaurant in kwistjoni;
2. Illi l-Pulizija intavolaw proceduri odjerni kontra l-appellant Francis Schembri u kontra huh George Schembri wara l-appellant Francis Schembri stess irraporta li min kien hemm fir-restaurant bl-isem 'Neptunes Restaurant and Lounge' ma kellux licenza ta' sostitut¹.
3. Fil-fatt il-Pulizija irrikkorrew fuq il-post u sabu lil certu Lorraine Spiteri Singh u Amadeep Singh² li ma għandhomx licenza ta' sostitut.
4. Għalhekk inhargu l-imputazzjonijiet in kwistjoni;
5. L-Ewwel Qorti sabet htija tal-ewwel (1) imputazzjoni migħuba fil-konfront tal-appellant Francis Schembri.

L-aggravju jirrigwarda li l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament hazin tal-fatti u tal-ligi meta ingustament sabet lill-appellant hati tal-ewwel (1) imputazzjoni. Issottometta li f'April 2018 u fil-granet ta' qabel ma kellu ebda kontroll fuq l-istabbiliment u dan l-istabbiliment kien qed jigi gestit biss mill-koppja Singh kontra r-rieda tieghu u ad eskluzjoni tieghu. Li huwa ma kien bl-ebda mod partecipi għal gestjoni tal-attivita turistika.

Jissottometti li lanqas ma huwa korrett il-Perit legali meta ikkonkluda li l-ewwel darba li l-appellant u huh hadu passi biex iwaqqfu l-illegalitajiet mahluqa mill-koppja Singh kien f'April, 2018. Li f'April 2018 sar mandat ta' inibizzjoni³, liema mandat kien ancillari għal kawza li kienet diga għiet intavolata s-sena ta' qabel, senjatamente f'Dicembru tas-sena elfejn u sbatax (2017). Il-mandat gie michud minhabba li għadha kien hemm din il-kawza għaddejja li kienet tirrgwarda l-istess materja tal-mandat. Li fil-kawza istitwita f'Dicembru 2017 il-Qorti intalbet tizgombra lil koppja Singh minn gewwa l-istabbiliment li kien qed jiggistixxu illegalment ad eskluzjoni tal-appellant. Jghid li anke irrikorra għand il-Pulizija billi flimkien ma huh ressqu kwerela fejn fiha iddenunzjaw lil koppja Singh. Li mħuwiex ekwu u gust li l-appellant jigi ppenalizzat minhabba li terzi persuni hadu l-ligi f'idejhom u kkapparraw post li tieghu huwa kien licenzjat. Li ta' dan l-abbuż għandhom iwiegħu biss il-konjugi Singh. Jissottometti li lanqas ma huwa gust li wara li kien l-appellant stess li rrikorra għand il-

¹ Skont dak li jirrizulta mill-affidavit PS 1061 J. Zammit a fol 3 kien Francis Schembri li prezenta l-kwerela. Din il-kwerela baqghet ma gietx prezentata fl-atti.

² Skont l-istess affidavit ta' PS 1061 J. Zammit a fol 3

³ Jirrizulta li l-mandat ta' inibizzjoni gie prezentat fit-tnejn u ghoxrin (22) ta' Mejju tas-sena elfejn u tmintax (2018) u mhux f'April tas-sena elfejn u tmintax (2018) kif indikat mill-appellant fl-appell tieghu.

Pulizija Ezekuttiva ghall-ghajnuna u intervent taghhom, huwa qed jigi kkastigat ghal reat li wettaq haddiehor.

Ikkunsidrat;

Illi l-appellant Francis Schembri instab hati tal-ewwel (1) imputazzjoni li taqra 'minghajr ma jkollok licenzja, mexxejtu xi attivita turistica jew ippermetejtu li xi attivita turistica titmexxa min jew fil-propjeta li tagħha intkom sid jew kopropjetarju jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxejtu dik l-attivita li kieku kelkhom licenzja valida.'

Huwa instab hati taht l-artikolu 43(1)(a) tal-Kapitolu 409 tal-Ligijiet ta' Malta, Att dwar Servizzi tal-Ivvjagger u tat-Turizmu għal Malta. Din taqra:

'(1)Kull min -

(a) mingħajr ma jkollu licenza, imexxi xi attività turistica jew jippermetti li xi attività turistica titmexxa minn jew fi proprjetà li tagħha jkun is-sid jew kopoprjetarju jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxa dik l-attività li kieku kelli licenza valida'

Għalhekk kull min jagħmel dan ikun hati ta' reat.

Din il-Qorti sejra in succint tagħmel referenza għal provi prodotti.

PS 1061 J. Zammit xehed permezz tal-procedura tal-affidavit. Huwa spjega li fis- 26 ta' April ,2018 waqt li kien xogħol l-Għassa tar-Rabat għal habta ta' 16:30hrs gie infurmat mill-Ispettur Bernard Spiteri biex jagħmel spezzjoni gewwa l-istabbiliment bl-isem Neptunes Restaurant and lounge li jinsab triq il-Port Marsalforn. Dan minhabba li Francis Schembri pprezenta kwerela li min hemm gewwa dan il-hanut ma għandux licenza ta' sostitut. Mar fuq il-post fejn kien hemm certu Lorraine Spiteri Singh u Amandeep Singh fejn dawn gew infurmati bir-rapport li sar. Li dawn stqarrew li huma ma għandhomx licenzja ta' sostitut. Huma gew infurmati li se jittellew il-Qorti. F'din l-affidavit iddikjara ukoll li l-licenzja tal-hanut qiegħda f'isem George Schembri fejn dan ma kienx hemm prezenti.

L-Ewwel Qorti fis-seduta tat-18 ta' Lulju, 2018 innominat lil Dr. Jean Paul Grech bhala Perit Legali sabiex jisma' x-xhieda bil-gurament, jigbor id-dokumenti kollha u jagħmel access jekk ikun hemm bzonn u jirrelata lil Qorti. Ir-rapport ta' Jean Paul Grech gie esebit bhala Dok JPG1 fis-seduta tal-(24 ta' Lulju, 2020).

Quddiem il-Perit Legali Dr Jean Paul Grech xehdet **Christine Vella** Senior Head tal-MTA Gozo fit- 18 ta' Dicembru 2018 fejn spjegat li l-MTA hija responsabbi biex toħrog il-permessi tal-bars u r-ristorants. Dwar il-kundizzjonijiet tan-Neptunes Restaurant, esebiet Dokument CV1 u CV2 kopja tal-licenzji, precizamenti l-bar licence u r-ristorant licence. Tghid li fihom

hemm wkoll indikat il-kundizzjonijiet tas-sub-liscence. Fost l-ohrajn hemm imnizzel il-permessi dwar mwejjed u siggijiet, li jista' jibqa' miftuh bhala operations sal-erbgha ta' filghodu. Il-licenzja qieghda f'isem George Schembri. Xehdet li l-licenzja tal-elfejn u tmintax (2018) għadha mhix imħallsa u esebiet l-invoice li għadha dovuta immarkata bhala Dokument CV3. Xehdet li fis-sitta (6) ta' Dicembru regħħu bagħtu nota tal-licensee li hija overdue li giet immarkata bhala Dokument CV4. Mistoqsija jekk sa issa l-permess għadux hemm anke minhabba l-fatt li l-licenzja għadha ma thallitx qalet li iva l-licenzja ghada hemm pero l-Awtorita' qiegħda f'tahdidiet mal-Avukati tagħha rigwarx x'azzjonijiet jistgħu jittieħdu f'dan ir-rigward.

Qalet li fuq il-hanut Neptunes ma hemm l-ebda substitute li huwa registrat ghaliex kieku dan johrog mill-licenzja. Esebiet ukoll ittra li ntbagħtet mill-Avukati tagħhom lil Dr Damian Bigeni għan-nom ta' George u Francis Schembri bhala CV5. F'din l-ittra qegħdin iwiegbu lil Dr Bigeni ghaliex hu kien infurmahom li hemm dizgwid ma' terzi li qegħdin fir-ristorant. Spjegawlu li George Schembri bhala licensee jibqa' responsabbi tal-post u ma jistax jezonera lilu nniflu mill-obbligazzjonijiet tal-ligi. Infurmawh biex immedjatamente il-klient tieghu jirregola ruhu billi jieħu hsieb jirregistra lil min għandu fil-hanut bhala substitute.

In kontro-ezami qalet li l-operatur irid jiffirma l-applikazzjoni tas-substitute u din ma saritx. L-applikazzjoni ma gietx sottomessa. Li mhux suppost li persuna tkun fir-ristorant u ma tkunx registrata. Għalhekk infurmaw lil licensee li kien qed jikser il-ligi. Anke l-operatur gie infurmat li kien qiegħed jikser il-ligi, it-tnejn li huma. Esebiet kopja tal-ispezzjoni li saret fil-fond Neptunes bhala Dokument CV 6.

Francis Schembri xehed quddiem il-Perit Legali fis-seduta tad-9 ta' Mejju, 2019. F'din is-seduta spjega li 'Jiena hadt proceduri legali kontra Lorraine u Amandeep Singh. Dawn huma proceduri civili. Sar mandat ta' inibizzjoni fejn tħalli li ma jibqħux joperaw il-hanut ghax m'għandhomx il-licenzja ta' substitute. Il-Qorti iddecidiet li peress li hemm il-kawza l-ohra pendentii jistgħu joqogħdu.⁴⁴ Esebixxa kopja tal-mandat ta' inibizzjoni bhala Dokument FS 1 u kopja tar-

⁴⁴ Skont id-digriet dwar it-talba għal mandat ta' inibizzjoni a fol 68 et sequitur, senjatamente a fol 69 u 70 tal-atti processwali il-Qorti kienet qieset li 'Għalhekk kienet responsabilita tar-rikorrent ukoll li jara li din il-licenzja tiġi mgħedda, u bħala l-persuna li ddikjarat li kellha l-kontroll esklussiv fuq dan ir-restaurant, jidher li kien x'aktarx iż-żejjed faċċi għalih li jikkonvinċi lil ħuħ biex iħallas il-misata dovuta milli l-intimati. Dan jaapplika wkoll għas-substitute form.

Hekk ukoll fir-rigward tal-Operators Form. Din, skont ma indika l-istess formula (Referenza fin-nota ta' qiegħ il-pagna fid-digriet taqra 'Ara Dok. CV 2 esebita minn Christine Vella fil-kawża nru. 92/2017.), tirrikjedi l-koperazzoni tal-licensee, għax trid tiġi ffirmata minnu wkoll, u l-intimati waħdehom ma jistgħux jottemporaw ruħhom mal-ligi. Anke hawnhekk wieħed kien jipprendi li r-rikorrent kelli jara kif jikkonvinċi lil ħuħ iwettaq l-obbligli tiegħu.

rikors gurmantat li ghamel sabiex Spiteri u Singh jitilqu 'l barra peress li kisru l-kundizzjonijiet tal-kuntratt li ghamlu. Dan gie esebiet bhala Dokument FS 2.

Spjega li qabel ma ghamlu l-kawza, ghamlu l-ittra ufficjali u ittri bl-Avukat. Dawn gew prezentati bhala FS 3 u FS 4. Prezenta ukoll kopja tar-risposta guramentata ta' Spiteri u Singh li dahlet fil-kawza. Din giet immarkata bhala Dokument FS 5. Spjega li '*Jiena u Spiteri dhlana f'joint venture ma' xulxin biex noperaw il-hanut flimkien. Hija George kien jigi jghinna wkoll. F'daqqa wahda f'Ottubru 2017, Spiteri u Singh qabdu u biddlu c-cavetta tan-Neptunes. Jiena mort ghamilt rapport lill-Pulizija li sal-lum ma giex ipprocessat. Minn dakinhar 'l hawn jiena u George ma morniex 'l hemm aktar.*' Bdew proceduri biex ikeccuhom il' barra. B'referenza ghal ftehim ta' bejniethom spjega li t-tmexxija kienet f'idejn Spiteri pero' bil-kundizzjonijiet tax-xhud. In kontro-ezami qal li wara li nbidlet is-serratura, il-hanut xorta baqa' jopera. Bhala passi biex il-hanut ma jibqax jopera, huwa bghat ittri ufficjali, ghamel mandat u anke kawza.

Il-Prosekuzzjoni f'dik is-seduta kienet ezentat lid-difiza milli tingungi lil rappresentanti tal-Qorti ta' Ghawdex biex jikkonferma l-veracita tad-dokumenti prezentati waqt ix-xhieda ta' Francis Sembri.

Francis Sembri kompla jixhed fis-seduta tas- 17 ta' Mejju 2019 quddiem il-Perit Legali fejn prezenta kopja tal-joint venture agreement immarkat bhala Dokument JS 6, liema ftehim sar fit- 23 ta' Jannar 2017. Jghid li l-ftehim huwa bejnu u bejn Lorraine Spiteri u Amandeep Singh. Il-ftehim huwa ta' joint venture u jikkoncerna biss il-ground floor level. Spjega li '*Huma ma kinux jieħdu flus u kellna naqsmu l-profitti nofs binnofs wara li jinqatgħu l-ispejjeż.*' Xehed li l-ftehim ma giex rispettaw.

Fis-seduta tad-9 ta' Mejju 2019 quddiem il-Perit Legali fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija Vs Lorraine Spiteri Singh Amandeep Singh**', **John Bonnici** bhala rappresentant tal-MTA li xehed li prezenta l-pjanti tan-Neputes Bar and Restaurant bhala Dokumenti JBX 1 sa JBX 3⁵ u cioe' l-uniċi pjanti ta' gewwa tan-Neptunes Bar li għandhom fil-file. Il-partijiet kienu qablu li x-xhieda ta' John Bonnici meħuda fil-kawza bin-numru 233/2018 għandha wkoll tghodd għal din il-kawza peress li l-kawza fil-konfront tħġiġi instemgħet kontestwalment .

Għalkemm fir-rapport ta' Dr Jean Paul Grech hemm ukoll ix-xhieda ta' Lorraine Spiteri mogħtija fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Lorraine Spiteri Singh Amandeep Singh**', fil-verbali tas-seduti ma giex dikjarat li anke din ix-xhieda tapplika għal kaz odjern. Ghalkemm il-Perit Legali fir-rapport tiegħu senjatament a fol 22 tal-atti processwali u f'pagina 2 tar-

*Ma jistax għalhekk ir-rikorrent jilmenta minn pregħidżżu li jidher li l-intimati ma jaħtu xejn għalih, u li huwa stess ma rriżulta li għamel xejn biex jevita, meta kien jispetta lili wkoll, bħala parti ntegrali minn dan il-Joint Venture, li jagħmel l-almu tiegħu biex kollox ikun in regola.*⁵

⁵ Jirrizulta izda li fl-atti zewg pjanti biss gew prezentati minn dan ix-xhud.

rapport tieghu spjega li fis-seduta tad- 9 ta' Mejju 2019 'Il-partijiet qablu wkoll illi x-xhieda ta' John Bonnici in rappreżentanza tal-Awtorita' Maltija dwar it-Turiżmu u ta' Lorraine Spiteri Singh, li tinsab fil-process Il-Pulizija vs Lorraine Spiteri Singh et (Każ Nru 233/2018) għandha tiġi wkoll inserita f'dan il-process;' jirrizulta li n-nota li tinstab fil-verbal tal-imsemmija seduta fil-kawza odjerna fir-rapport tal-Perit Legali tipprovdi li l-partijiet qablu li x-xhieda ta' John Bonnici meħuda illum stess fil-kawza numru 233/2018 għandha wkoll tħodd għal din il-kawza. Izda ma hemmx indikat f'dan il-verbal li anke x-xhieda mogħtija minn Lorraine Spiteri Singh fil-proceduri kontra tagħha għandha tapplika għal proceduri odjerni. Għalhekk din il-Qorti mhijiex qieghda tqis u lanqas ma hija sejra tagħmel referenza ghax-xhieda ta' Lorraine Spiteri.

L-Ispettur Josef Grech xehed fis-seduta tas- 17 ta' Mejju 2019 quddiem il-Perit Legali u esebixxa kopja tal-okkorrenza bir-referenza 10/Z/4556/2017, liema okkorrenza hija imdahha mill-eks Surgent 1233 John Attard u ikkonferma l-kontenut ta' dan ir-rapport bil-gurament tieghu. Iddikjara li ma għandu xejn aktar x'izid ma' dak li nizzel is-Surgent. Dan gie immarkat bhala Dokument JG 1.

Ikkunsidrat ulterjorament;

Illi d-dati mertu tal-imputazzjoni huma **s-sitta u ghoxrin (26) ta' April tas-sena elfejn u tmintax (2018) u l-granet ta' qabel**. Il-Qorti meta sabet htija strahet fuq dak li rrelata l-Perit Legali fir-rapport tieghu. Din il-Qorti sejra għalhekk tagħmel referenza għal kunsiderazzjonijiet magħmulha mill-Perit Legali dwar din l-imputazzjoni. Kif tajjeb ikkunsidra l-Perit Legali, l-ewwel (1) imputazzjoni għandha tlett elementi:

1. Attivita' Turistika;
2. In-nuqqas ta' licenza valida;
3. Li imexxi xi attivita' turistika, jew jippermetti li xi attivita' turistika titmexxa minn jew fi proprjeta' li tagħha huwa s-sid jew koproprietarju, jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxa dik l-attivita' li kieku kellu licenza valida.

Ai fini tal-ewwel rekwizit u cioe' attivita' turistika, din fil-Kapitolu 409 tal-Ligijiet ta' Malta hija definita bhala:

'tfisser lukanda, guest house, hostel, post għall-vaganzi, dar li tintuża biex tipprovdi allogġ lit-turisti, stabbiliment li jipprovd ikel, aġenzija tal-ivvjaġġar, destination management company, aġenzija ta' turiżmu li ġej minn barra, operatur ta' ġiti organizzati, gwida tat-turisti, u servizzi oħra ta' turiżmu, sew jekk mogħti liċenzo sew jekk le:

Iżda, għall-finijiet tal-artikolu 48(2), il-frażi "attività turistica" ma tinkludix dar li tintuża biex jiġi provdut allogġ lit-turisti meta dik id-dar tkun tikkostitwixxi r-residenza permanenttal-persuna li tipprovdi dak l-allogġġ'

Illi ma hemm l-ebda dubju li l-istabbiliment in kwistjoni huwa wiehed li jipprovdi l-ikel. Skont il-licenza esebita a fol 43 et sequitur u mmarkata bhala Dok CV2 jirrizulta li l-istabbiliment 'Neptunes Restaurant' huwa klassifikat bhala restaurant 'Third Class' u għalhekk kif tajjeb qies il-Perit Legali, dan l-element jirrizulta sodisfacentement pruvat.

Illi t-tieni (2) element huwa n-nuqqas ta' licenza valida. Dwar dan jirrizulta skont ix-xhieda ta' Christine Vella rappresentanta tal-Awtorita' Maltija għat-Turizmu li l-licenza mhijiex imħalla izda ghada hemm. Jirrizulta izda li l-licenza qiegħda f'isem George Schembri u mhux f'isem Francis Schembri. Għalhekk dan l-element jissusisti fil-konfront ta' Francis Schembri.

Illi għalhekk jonqos li jigi stabbilit jekk jirrizultax ukoll it-tielet (3) element u cieo' li Francis Schembri mexxa xi attivita' turistica jew ippermetta li xi attivita' turistica titmexxa minn jew fi proprjeta' li tagħha huwa s-sid jew koproprietarju, jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxa dik l-attivita' li kieku kellu licenza valida.

Il-Perit Legali fir-rapport tieghu li l-Qorti għamlet tagħha meta sabet htija, qies numru ta' fatti li jirrizultaw mill-provi u cieo' li Francis Schembri kien dahal f'joint venture ma' Lorraine Spiteri Singh u 'Amandeep Singh'⁶. Dan jinsab a fol 90 u mmarkat bhala Dok JS 6. Francis Schembri f'dan il-ftehim huwa imnizzel bhala l-persuna li '*enjoys exclusive possession and control over the commercial premises consisting of a restaurant located at ground-floor level only and known as "Neptune's Restaurant and Lounge" in Marina Street, Marsalforn, Gozo*' In oltre' hemm imnizzel li '*All personal and real rights pertaining to the Restaurant and any movables, equipment, fittings, and/or items, and/or equipment, as shall be listed in the said inventory, are and shall remain property of the First Party...*' u cieo' ta' Francis Schembri.

Kif tajjeb qies il-Perit Legali '*Huwa minnu li ma ingabet l-ebda prova jekk Francis Schembri huwiex sid jew komproprietarju tal-fond minn fejn kien qed jigi gestit ir-ristorant. Pero l-artikolu ma jirrikjedix bil-fors li l-imputat irid jkun is-sid jew ikun komproprietarju. L-importanti għal-legislatur huwa li l-imputat jkollu forma ta' kontroll fuq l-istess fond li tippermettilu li huwa jagħmel uzu mill-istess fond. Francis Schembri kelli dan il-kontroll, taħt li dahal fi ftēhim ma' Spiteri Singh u Spiteri rigward l-uzu tal-fond;*'

⁶ Fil-joint venture agreement indikat bhala Amand Dee Singh.

Din il-Qorti taqbel ma dan. Il-Joint venture agreement huwa datat it- 23 ta' Jannar 2017 u kien validu ghal tlett (3) snin, b'dan li tnizzlu l-kundizzjonijiet abbazi ta' liema il-ftehim setgha jigi terminat qabel. Francis Schembri fix-xhieda tieghu ta' quddiem il-Perit Legali fid-9 ta' Mejju 2019 jiispjega kif 'Jiena u Spiteri u Singh dhalna f joint venture ma' xulxin biex noperaw il-hanut flimkien. Hija George kien jigi jghinna wkoll. F'daqqa wahda f'Ottubru 2017, Spiteri u Singh qabdu u biddlu c-cavetta tan-Neptunes. Jiena mort ghamilt rapport lill-Pulizija li sal-lum ma giex ipprocessat. Minn dakinar 'l hawn jiena u George ma morniex 'l hemm aktar.'

Fis-seduta tas- 17 ta' Mejju 2019 Francis Schembri xehed li 'Dan il-ftehim kien bejni u bejn Lorraine Spiteri u Amandeep Singh. Il-ftehim huwa ta' joint venture u kien jikkoncerna biss il-ground floor level. Huma ma kinux jiehdu flus u kellna naqsmu l-profitti nofs binnofs wara li jinqatghu l-ispejjez.

Dan il-ftehim ma giex rispettat.'

Il-Perit Legali qies li 'Kien biss wara li sar ir-rapport minnu stess fis- 26)ta' April 2018 li tista' tghid li Francis Schembri ha azzjoni beix tali attivita titwaqqaf. F'dak il-punt pero ir-reat għia kien gie ikkunsmat. Dan apparti l-fatt li dan ir-rapport jidher li aktar kien intiz biex Francis Schembri jipprova jwaqqaf l-operat tal-hanut minn Spiteri Singh u Spiteri wara li ingala' dizgwid bejn il-partijiet fuq il-ftehim ta' joint venture li kellhom bejniethom.'

Għalhekk il-Perit Legali hass li għandha tinstab htija ta' din l-imputazzjoni fil-konfront ta' Francis Schembri. Il-Qorti għamlet il-konkluzjonijiet tal-Perit Legali tagħha u sabet htija. Din il-Qorti tqis li jirrizulta li proceduri legali fil-konfront ta' Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh gew intavolati minn Francis Schembri ferm qabel is-(26 ta' April 2018.

Dak li qiegħed jissottometti l-appellant fl-appell tieghu huwa li fid-dati tal-imputazzjoni huwa ma kċċu ebda kontroll fuq l-istabbiliment u li dan l-istabbiliment kien qed jigi gestit biss mill-koppja Singh kontra r-rieda tieghu u ad eskluzjoni tieghu. Għaladbarba l-istabbiliment kien qed jigi gestit kontra l-kunsens u rieda tieghu u huwa ma kien bl-ebda mod partecipi għal gestjoni tal-attività turistika, l-appellant jghid li ma kellux jinstab hati tal-ewwel imputazzjoni u dan peress li f'dawn id-dati huwa me kċċu ebda kontrol fuq l-attività turistika.

Jirrizulta li Francis Schembri kien intavola mandat ta' inibizzjoni skond dak li jirrizulta minn fol 56 et sequitur immarkat bhala FS1 kontra Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh u dan fit- 22 ta' Mejju 2018. Fejn il-Qorti intalbet sabiex jigu inibiti milli jifthu għal pubbliku, joperaw, imexxu jew altrimenti jiggħestixxu l-fond magħruf bhala 'Kohinoor Indian & Mediterranean' drabi ohra magħruf bhala 'Neptunes Restaurant & Lounge fi Triq il-Marina, Marsalforn Ghawdex b'tali mod biex il-fond jinzamm magħluq għal pubbliku u dan stante li

dan il-fond qed jigi operat in ottemperanza mal-ligijiet u regolamenti relativi ghas-settur in kwistjoni u li r-rikorrent qed jigu esposti ghal riskju car u manifest li jittiehdhu proceduri amministrattivi u sahansitra penali/kriminali fil-konfront taghhom. F'din it-talba ghal hrug ta' mandat ta' inibizzjoni saret ukoll referenza ghal xhieda moghtija minn Christine Vella in rappresentanza tal-Malta Tourism Authority f'atti ta' rikors guramentat, li la l-operators form u anqas is-substitute form ma gew sottomessi lill-imsemmija Awtorita bil-konsegwenza li l-fond qed jigi prezentement operat bi ksur tal-Kapitolu 409 tal-Ligijiet ta' Malta u l-ligijiet sussidjarji relativi.

Skond fol 59 tal-atti processwali, il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Gurisdizzjoni Superjuri Sezzjoni Generali fit- 22 ta' Mejju 2018 kienet laqghet it-talba provizorjament izda dan id-digriet tat- 22 ta' Mejju 2018 kien sussegwentement gie revokat contrario imperio.

Jirrizulta li Francis Schembri kien prezenta rikors guramentat kontra Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh fil-5 ta' Dicembru 2017 fejn fost numru ta' talbiet, talab li l-konvenuti jigu ordnati sabiex jivvakaw u jizgħombraw mill-proprjeta u jirritornaw lura l-liberu pussess a favur tal-atturi. Dan jinsab a fol 71 et sequitur u mmarkat bhala FS2.

A fol 75 u mmarkata bhala FS 3 giet ipprezentata ittra ufficjali datata l-(21 ta' Awissu 2017 prezentata minn Francis Schembri fil-konfront ta' Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh fejn gew mitluba sabiex jaqtuh rendikont shih, dettaljat u bil-miktub tal-istat li fih jinsab in-neozju fuq imsemmi, inkluz mingħajr pregudizzju għal generalita tal-premess rendikont tad-dħul u l-hrug kollu, oltre rendikont ta' kwalunkwe pendenzi li hemm.

A fol 76 u mmarkata bhala FS4 giet ipprezentata ittra ufficjali ohra mibghuta minn Francis Schembri fil-konfront ta' Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh datata s-26 ta' Ottubru 2017 fejn fost talbiet ohra gew mitluba sabiex jghaddulu lura c-cwievet tal-fond u dan peress li kien ittermiha l-iskrittura minhabba allegata ksur tal-iskrittura.

A fol 87 u mmarkat bhala Dok JG1 gie pprezentat current incident report dwar rapport intavolat minn Francis Schembri fil-konfront ta' Lorraine Spiteri Singh dwar kuntratt ta' partners 50%-50% tan-neozju fejn kien daqs hmistax ilu sab ic-cilindru tal-lock tal-bieb ta' barra mibdul fejn kisru l-kundizzjoni tal-kuntratt. Dan ir-rapport huwa datat is-16 ta' Novembru 2017.

Għalhekk din il-Qorti tqis li ghalkemm l-appellant Francis Schembri kien ippermetta li xi attivita' turistika titmexxa u dan meta gie ffirmat il-joint venture u li mexxa dik l-attività għal xi zmien, il-Prosekuzzjoni kellha tipprova li dan sehh fid-data tal-imputazzjoni u cieo' fis- 26 ta' April ,2018 u fil-granet ta' qabel. F'kaz li l-imputazzjoni kienet tkompri ukoll

is-snin ta' qabel, allura l-Qorti setghet issib htija. Izda din il-Qorti tqis li ma giex pruvat li f'tali perjodu u cioe' fis- 26 ta' April 2018 u fil-granet ta' qabel huwa mexxa xi attivita turistica jew ippermetta li xi attivita turistica titmexxa min jew fil-properjeta' li tieghu kien sid jew koproprietarju. Anzi jirrizulta li l-appellant kien sa mis- 26 ta' Ottubru 2017 permezz ta' ittra ufficjali li tinsab a fol 76 u mmarkata bhala FS4 indirizzata lil Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh fost talbiet ohra talabhom sabiex jghaddulu lura c-cwievett tal-fond u dan peress li kien ittermina l-iskrittura. Minkejja li l-fatt li a fol 63 hemm lista ta' impjegati li din il-Qorti qieghda tifhem li Lorraine Spiteri Singh u Amand Dee Singh ipprezentaw flimkien mar-risposta għat-talba għal hrug ta' mandat ta' inibizzjoni jahdmu fir-restaurant 'KOHINOOR INDIAN RESTARUANT' fit- 22 ta' Mejju 2018 u li wiehed mill-impjegati u cioe' Francis Schembri huwa indikat bhala wiehed mill-'OWNER/RESTAURANT OPERATOR', tqis li din mhijiex prova li fil-perjodu mertu tal-imputazzjoni l-appellant Francis Spiteri kien mexxa jew ippermetta li xi attivita turistica titmexxa tant li kien già intavola proceduri sabiex Lorraine Spiteri Singh u Aman Dee Singh jigu zgumbrati. Tant hu hekk li Francis Schembri kien irraporta lil Pulizija fis-16 ta' Novembru 2017 li hmistax qabel mar sal-post u ra c-cilindru tal-lock tal-bieb ta' barra mibdul. Għalhekk Francis Schembri irnexxilu jiprova li fiz-zmien mertu tal-imputazzjoni ma kellu l-ebda kontroll fuq it-tmexxija ta' din l-attività turistica u li fiz-zmien mertu tal-imputazzjoni ma ppermettix li xi attivita turistica titmexxa.

Għalhekk l-Ewwel Qorti ma setghetx issib htija ta' din l-imputazzjoni.

Għal dawn il-mottivi, din il-Qorti qieghda taqta' u tiddeċiedi billi għar-ragunijiet ikkunsidrati f'din is-sentenza tilqa' l-appell ta' Francis Schembri u filwaqt li tikkonferma fejn il-Qorti fis-sentenza appellata ma sabitx htija tat-tieni (2) u tat-tielet (3) imputazzjonijiet fil-konfront ta' Francis Schembri, thassar u tirrevoka fejn il-Qorti sabet htija tal-ewwel (1) imputazzjoni fil-konfront ta' Francis Schembri u għalhekk tillibera lill-appellant Francis Schembri minn kull htija u piena.

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur